

Δελτίο τύπου
15 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή

 ΕΦΕΤ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

15 Μαρτίου

**Παγκόσμια
ημέρα των
δικαιωμάτων
του καταναλωτή**

 Δικαίωμα στην ασφάλεια	 Δικαίωμα στην πληροφόρηση	 Δικαίωμα στην επιλογή	 Δικαίωμα στην εκπροσώπηση
 Δικαίωμα στην εκπαίδευση	 Δικαίωμα στην αποζημίωση	 Δικαίωμα στο νερό και στην υγιεινή	
 Ηνωμένα Εθνη	 CONSUMERS INTERNATIONAL	 Δικαίωμα σε ένα υγιεινό περιβάλλον	

Η 15η Μαρτίου έχει ανακηρυχθεί ως Παγκόσμια Ημέρα των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή ως σημαντική υπενθύμιση της διεθνούς «Χάρτας των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή» του Ο.Η.Ε. («Consumer Bill of Rights») η οποία κατονομάζει τέσσερα βασικά δικαιώματα του: την ικανοποίηση των βασικών του αναγκών, την ασφάλεια, την πληροφόρηση και την δυνατότητα επιλογής. Είναι μια ημέρα προβληματισμού, ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων, της υγείας και της ασφάλειας του καταναλωτή.

Η ημέρα γιορτάστηκε για πρώτη φορά στις 15 Μαρτίου 1983, και εμπνεύστηκε από την ομιλία του Προέδρου των ΗΠΑ Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι στο Κογκρέσο στις 15 Μαρτίου 1962, στην οποία ασχολήθηκε με το ζήτημα των δικαιωμάτων των καταναλωτών και έδωσε έμφαση στη σημασία του. Έγινε έτσι ο πρώτος παγκόσμιος ηγέτης, που μίλησε για δικαιώματα των καταναλωτών. Κάθε χρόνο αυτή την ημέρα αρκετοί οργανισμοί όπως η "Consumer International", η παγκόσμια ένωση

καταναλωτικών οργανώσεων διεξάγει εκστρατεία, ενώνοντας το καταναλωτικό κίνημα για να γιορτάσουν μαζί.

Σήμερα, ο Ο.Η.Ε. αναγνωρίζει οκτώ βασικά δικαιώματα των καταναλωτών, που έχουν θεσμοθετηθεί και στις εθνικές νομοθεσίες των περισσότερων χωρών του κόσμου:

- ❖ Το δικαίωμα στο νερό και στην υγιεινή,
- ❖ Το δικαίωμα στην ασφάλεια,
- ❖ Το δικαίωμα στην πληροφόρηση,
- ❖ Το δικαίωμα στην επιλογή,
- ❖ Το δικαίωμα στην εκπροσώπηση,
- ❖ Το δικαίωμα στην αποζημίωση,
- ❖ Το δικαίωμα στην εκπαίδευση,
- ❖ Το δικαίωμα σε ένα υγιεινό περιβάλλον.

Σε μια εποχή παγκόσμιας υγειονομικής, ενεργειακής, περιβαλλοντικής και οικονομικής κρίσης γίνεται ολοένα και πιο φανερό πως απαιτείται η συλλογική προσπάθεια πολλών κλάδων που εργάζονται σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, για την επίτευξη της βέλτιστης υγείας για τους ανθρώπους, τα ζώα και το περιβάλλον και κάνει την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση, σε όλους τους τομείς, πιο απαραίτητη από ποτέ.

Στον τομέα των τροφίμων η αντικειμενική ενημέρωση τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων, αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη κατανάλωση ασφαλών και υγιεινών τροφίμων, την διαμόρφωση μιας καταναλωτικής κουλτούρας συνειδητών επιλογών αλλά και σημαντική συμβολή στην καθιέρωση δίκαιων και βιώσιμων πρακτικών εμπορίου και στην προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού, αποφεύγοντας την απάτη και τις δόλιες πρακτικές.

Η συμβολή του Ε.Φ.Ε.Τ.

Ο Ε.Φ.Ε.Τ., ως Κεντρική Αρμόδια Αρχή για την οργάνωση, την εποπτεία και το συντονισμό του συστήματος επισήμου ελέγχου τροφίμων της χώρας, συμβάλει στη προστασία του δικαιώματος του καταναλωτή στην υγεία, την ασφάλεια και την πληροφόρηση, μέσω της υλοποίησης τακτικών και έκτακτων προγραμμάτων ελέγχου επιχειρήσεων και τροφίμων αλλά και μέσω της ενημέρωσης των καταναλωτών για ορθές διατροφικές συνήθειες και για θέματα ασφάλειας και ποιότητας τροφίμων, με σκοπό τη διαμόρφωση καταναλωτικής συνείδησης. Ο Ε.Φ.Ε.Τ., συνεργάζεται με ομόλογους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς για τη διασφάλιση θεμιτών πρακτικών στο εμπόριο των τροφίμων και την προστασία της δημόσιας υγείας καθώς και των συμφερόντων των καταναλωτών.

Για τη διετία 2024-2025 έχει εγκρίνει και θέσει σε εφαρμογή πρόγραμμα επισήμου ελέγχου τροφίμων της χώρας, το οποίο περιλαμβάνει συνδυαστικούς ελέγχους (επιθεώρησης - δειγματοληψίας και ανάλυσης) και βασίζεται στη συνεργασία των

αρμόδιων αρχών ελέγχου της χώρας. Στο πλαίσιο αυτών των δράσεων αλλά και επιπλέον αυτών, υλοποιούνται:

- δράσεις επικοινωνιακής ευαισθητοποίησης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων για θέματα αλλεργιογόνων ουσιών σε τρόφιμα, συνοδευόμενες από τη διενέργεια ελέγχων για την παρουσία αλλεργιογόνων σε προϊόντα στα οποία δεν υπάρχει σχετική επισήμανση.
- διερευνητικό πρόγραμμα δειγματοληψίας και ανάλυσης για την εκτίμηση της περιεκτικότητας αλατιού σε διάφορα είδη ψωμιού και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων στο σχεδιασμό μελλοντικών νομοθετικών δράσεων, με στόχο τη μείωση της περιεκτικότητας των τροφίμων σε αλάτι.
- τυποποίηση των διαδικασιών ενδελεχούς «ανάλυσης ριζικού αιτίου» (route-cause analysis) από πλευράς των επιχειρήσεων, καθώς και της διαχείρισης των ευρημάτων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί, σε πρώτη φάση, το φαινόμενο αύξησης, κατά τα τελευταία χρόνια, των θετικών σε *Salmonella* spp., δειγμάτων κρέατος και προϊόντων του.

Υπενθυμίζεται ότι οι καταναλωτές μπορούν να υποβάλλουν τις δικές τους καταγγελίες σχετικά με προβλήματα που εντοπίζουν σε τρόφιμα ή να γνωστοποιούν στον Ε.Φ.Ε.Τ. διατροφικά περιστατικά με όσα περισσότερα στοιχεία διαθέτουν, στον αριθμό 11717 αλλά και στην ιστοσελίδα του Ε.Φ.Ε.Τ., ώστε να αξιοποιούνται για άμεσες ενέργειες.